

А. В. Пельтек,
Запорізький національний університет

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ СФЕРІ

Здійснення інтелектуального прориву неможливе без розвитку вітчизняного інноваційного бізнесу. Для розвитку інноваційного бізнесу необхідне створення індустрії венчурного інвестування, оскільки, як показує досвід усіх розвинутих країн, а також багатьох країн, що розвиваються, венчурний капітал є єдиним джерелом фінансування наукових розробок та перетворення наукових результатів у комерційний успіх. У статті визначені напрями державної підтримки розвитку венчурної індустрії в Україні та розкрито організаційний механізм її реалізації.

Implementation of intellectual breakthrough is impossible without the development of innovative domestic businesses. The development of innovative business needs to install venture capital investment industry as the experience of developed countries and many developing countries shows that venture capital is the only source of funding of scientific research and the transformation of scientific results into commercial success. The article identified the ways of state support of the development of venture capital industry in Ukraine and revealed the organizational mechanism of its implementation.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інституціональний інвестор, венчурний бізнес, венчурний капітал, державне регулювання венчурного підприємництва.

ВСТУП

У зв'язку із орієнтацією України на ринкові відносини постає проблема збереження нею статусу промислово-розвинутої держави. Цього можна досягти лише шляхом інноваційного розвитку. Глобалізація світової економіки, визначення її як "економіки знань" потребує реструктуризації промисловості країни, створення і розвитку інноваційної інфраструктури, адаптованої до роботи в умовах ринку і об'єднаної єдиним алгоритмом комерціалізації і трансферу технологій.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Розкрити напрями державного регулювання розвитку венчурного бізнесу в інвестиційній сфері. Проаналізувати світовий досвід венчурного бізнесу як важливої складової інноваційної економіки. Запропонувати комплекс заходів, які дозволять сформулювати сприятливі умови для

інноваційної діяльності бізнесу, заохотити вітчизняних та світових інвесторів до фінансування високотехнологічних галузей, забезпечить розвиток малого та середнього інноваційного підприємництва, появу нових високооплачуваних робочих місць.

РЕЗУЛЬТАТИ

Першим з основних стратегічних орієнтирів економічної політики Уряд України вважає економічне стимулювання створення конкурентоспроможних виробництв у промисловості України, трансферу технологій та інноваційної діяльності. Пріоритетом діяльності Кабінету Міністрів України, зазначеним у Програмі "Український прорив: для людей, а не політиків", є побудова сучасної конкурентоспроможної економіки на основі інноваційної та інвестиційної діяльності, заохочення спрямування фінансових, технологі-

чних та організаційних ресурсів на інноваційні цілі.

Реалізуючи Програму діяльності Уряду, Державне агентство України з інвестицій та інновацій визначило п'ять пріоритетів своєї діяльності на 2008—2010 рр. Серед них — удосконалення інституційної інфраструктури забезпечення державної інвестиційної політики, одним із заходів реалізації якого є розроблення проекту Закону України "Про венчурні фонди".

Враховуючи, що український ринок венчурного інвестування істотно відрізняється від іноземних ринків, проектом повинно передбачатися запровадження нового фінансового інституту, який би акцентував діяльність на інноваційних наукових дослідженнях та розробках. Венчурні фонди в Україні в більшості використовують для оптимізації управління активами фінансово-промислових холдингів та зниження податкового навантаження, тоді як венчурне інвестування (або інвестування ризикового капіталу) у світі залишається одним із найважливіших джерел капіталу для компаній, швидкий ріст та розвиток яких постійно потребує додаткових зовнішніх інвестицій (як правило, це підприємства малого та середнього бізнесу).

Так, на розгляд Верховної Ради був внесений проект Закону "Про венчурну діяльність в інноваційній сфері", в якому пропонується узаконити існування в Україні двох типів венчурних фондів: венчурних фондів як інститутів спільного існування та венчурних інноваційних фондів. При цьому проектом пропонується норма, за якою управління активами венчурних інноваційних фондів будуть здійснювати венчурні інноваційні компанії.

Венчурні інвестиційні фонди повинні стати головною ланкою зв'язку між інвестиціями та інноваціями як складовими економічного зростання.

Незважаючи на загальне визнання й розуміння значення інноваційних процесів для економічного розвитку держави, сучасний стан системи фінансового забезпечення інноваційної сфери України як одного з ключових факторів інноваційної діяльності свідчить про її кризу, неспроможність створити необхідні умови для реалізації існуючого інноваційного потенціалу країни, не кажучи вже про його примноження.

Постійний дефіцит державного бюджету, розпорошення і без того незначних інвестиційних бюджетних коштів за багатьма напрямками; відсутність власних фінансових ресурсів у більшості вітчизняних підприємств; значний податковий тиск; фінансова слабкість та низька ефективність існуючих інвестиційних фондів й інвестиційних компаній; низька дієздатність банківсько-кредитної системи щодо мобілізації до-

статніх обсягів фінансових коштів та її слабка інноваційна орієнтація; відсутність розвиненої інноваційної інфраструктури; несприятливі умови для іноземних інвесторів — все це негативні чинники, які виступають сьогодні невід'ємною частиною механізму фінансування інноваційної діяльності в Україні, позбавляють можливості реалізації стратегії інноваційного розвитку економіки лише за допомогою традиційних джерел фінансування.

Для вдосконалення фінансового забезпечення інноваційних процесів в Україні потрібні нові альтернативні джерела інвестиційних ресурсів, серед яких у першу чергу доцільно розглянути питання розвитку венчурного фінансування, яке в розвинутих країнах є одним з важливих напрямків підтримки середнього та малого інноваційного підприємництва, фінансування науково-дослідних робіт.

У загальному вигляді венчурне фінансування — це довгострокові фінансові інвестиції з високим ступенем ризику в акції новостворюваних малих інноваційно-технологічних фірм (або венчурних підприємств, що вже добре себе зарекомендували), які орієнтовані на розробку і виробництво наукомістких продуктів, задля їх розвитку й розширення, з метою отримання прибутку від приросту вартості вкладених коштів. Іншими словами, венчурне фінансування представляє собою своєрідну позику коштів, довгостроковий кредит без отримання будь-яких гарантій, при цьому венчурний капіталіст вкладає кошти в акціонерний капітал підприємства, іншу частину якого складає інтелектуальна власність засновників венчурного підприємства.

Роль посередників між потенційними інвесторами та підприємствами, які потребують стартового капіталу чи фінансових коштів для реалізації нової ідеї, виконують венчурні інституції: венчурні фонди, інвестиційні компанії, промислово-фінансові групи, бізнес-інкубатори, технопарки, консорціуми та ін. Використання різноманітних венчурних інституцій дозволяє залучати в якості інвесторів великі компанії, корпорації, національні та комерційні банки, пенсійні фонди, страхові компанії, та навіть приватних осіб.

Венчурне фінансування докорінно відрізняється від будь-якого іншого, у тому числі найбільш розповсюдженого — банківського, і має певні переваги: інноваційний венчурний бізнес з самого початку припускає можливість провалу проекту, що інвестується; венчурне фінансування не потребує щорічних виплат по відсотках, ліквідної застави; інвестор не вимагає страхувати свої ризики, при цьому активно допомагає новій фірмі порадами, досвідом і діловими зв'язками.

Головним об'єктом венчурного фінансування, як правило, є малі підприємства. Світові експерти вважають, що в таких фірмах висока ефективність наукових досліджень та розробок. Це обумовлено низкою чинників:

1. Наукові розробки в малих фірмах впроваджуються максимально інтенсивно, тому що всі зусилля зосереджено на одному проекті.

2. Невелика кількість апарату управління підвищує організаційну ефективність впровадження проекту, знижуючи при цьому накладні витрати.

3. Виробництво на малому підприємстві є більш гнучким з точки зору пристосування до попиту споживачів.

Все це дозволяє прискорити інноваційний процес і, отже, більш швидко прирощувати ринкову вартість підприємства, що і є основною метою венчурних інвесторів. Адаже вони звикли до 5—10 кратного збільшення вартості компанії, в яку вкладають кошти за час співробітництва з нею.

Ще одна проблема малих інноваційних підприємств полягає в тому, що їх керівники найчастіше не мають фінансових і управлінських навичок. Вирішити цю проблему можуть венчурні капіталісти, оскільки вони відіграють активну роль у діяльності профінансованих фірм, беручи участь у поточному керуванні й стратегічному плануванні цих фірм. Вони не тільки фінансують, але й надають їм цілий спектр коштовних послуг, таких як фінансові консультації; консультації з питань корпоративної й маркетингової стратегії; нові ідеї щодо розвитку фірми й протидії застою; контакти й інформація про ринки; підбір управлінського персоналу для фірми.

Розвиток венчурного фінансування в нашій державі не можна назвати задовільним. Кількість венчурних інвесторів в Україні на сьогоднішній день надто мала, до того ж серед них зовсім відсутні венчурні фонди з вітчизняним капіталом. Загальна сума залученого венчурними фондами капіталу в межах 200—300 млн дол., але фактично інвестовано не більше 100 млн, при цьому розмір вкладених коштів в Україні становить не більше відсотка від щорічних надходжень до європейських венчурних фондів. Такий стан венчурного фінансування в Україні обумовлений цілою низкою причин: нестабільністю економічного і політичного середовища; суперечністю законодавства в сфері підприємницького права; жорсткою податковою системою; відсутністю передумов для створення венчурної інфраструктури; інертністю держави в питаннях підтримки венчурного підприємництва; нерозвиненістю ринку цінних паперів; нерозумінням вітчизняними підприємцями механізму венчурного інвестування, побоюванням втрати

контроль за справою, допустивши до управління своїм бізнесом стороннього співвласника.

Подолання негативних тенденцій в становленні й розвитку сектора венчурного капіталу, адаптація його до реалій нашої держави не можливе без цілеспрямованого державного втручання та реалізації державної політики зі створення сприятливих умов розвитку венчурних фондів. Так, заходи державної підтримки розвитку венчурного капіталу діляться на прямі (конкретні механізми державної підтримки, спрямовані на збільшення пропозиції венчурного капіталу, мають форму фінансових стимулів чи державних інвестицій в акціонерний капітал і державні кредити) і непрямі (передбачають розвиток конкурентних фондових ринків, розширення спектру фінансових продуктів, розвиток довгострокових джерел капіталу, спрощення процедури формування фондів венчурного капіталу, стимулювання взаємодії між великими й малими підприємствами та фінансовими інститутами, заохочення підприємництва).

Щоб забезпечити ефективне використання науково-технологічного й інтелектуального потенціалу України шляхом розвитку венчурного бізнесу й стимулювання виробництва високотехнологічної, конкурентоспроможної та якісної продукції, вважаємо необхідним здійснення наступних заходів (табл. 1).

Успішними прикладами створення Державного венчурного фонду є Бельгійський державний венчурний фонд GIMV (прямі державні інвестиції); VaekstFonden у Данії (надання державного кредиту). В Ізраїлі 10 років тому частка ВВП, забезпечена виробництвом високотехнологічної продукції, становила 3%; після заснування державного венчурного фонду цей показник сягнув 65%, а країна має вже 85 венчурних фондів з капіталом у 6 млрд дол. Технологічна революція у Фінляндії відбулася також після створення першого державного венчурного фонду. Для створення аналогічної структури в Росії з державного бюджету було виділено 7 млрд дол. Цей досвід може принести успіх і Україні, яка має інвестувати й ризикувати спільно з приватним бізнесом. У ході такого співробітництва за рахунок ефективного керування з боку приватних структур держава знижує свої ризики та стимулює початок венчурної індустрії.

Так, як венчурний капітал є найбільш ефективним джерелом фінансування інноваційної діяльності, державі необхідно стимулювати створення сприятливих умов для розвитку вітчизняної індустрії венчурного інвестування. Одним з можливих шляхів реалізації цього завдання є створення регіональних технологічних венчурних фондів з державним

капіталом, основними цілями і завданнями яких стануть:

— фінансове забезпечення державної політики підтримки венчурного підприємництва в регіоні шляхом участі у фінансуванні відповідних державних, галузевих і регіональних програм, а також заходів, що проводяться об'єднанням і територіальним комітетом з підприємництва і інвестицій;

— акумуляція засобів для подальшого фінансування інвестиційних проектів, направлених на створення, реструктуризацію і технічне переоснащення суб'єктів малого підприємництва.

Роль держави у створенні умов для розвитку венчурного інвестування має бути координуючою, а не керуючою. Управління венчурними інвестиціями — виключно питання бізнесу, а не держави.

Одним із найефективніших методів розвитку венчурної індустрії в Україні із урахуванням усіх вищезначених факторів вважається реалізація пілотного проекту зі створення Українського венчурного фонду — "Фонду-фондів" (надалі — Фонд) високих технологій з метою залучення до реалізації інноваційних проектів як державних ресурсів, так і коштів вітчизняних й іноземних венчурних інвесторів. Фонд має стати системоформуючим елементом усієї системи, а також джерелом фінансування на початковому етапі розвитку інноваційної системи, створюючи основу для становлення інших фінансових елементів системи.

Створення Українського венчурного фонду високих технологій має відбуватися за участі держави, яка візьме в його створенні активну фінансову участь. Державне фінансування передбачається не за грантовим принципом, а звичайним венчурним способом — в обмін на частку акцій фонду. Таким чином, буде створено перший український венчурний фонд за участю держави, який створить передумови для створення багатьох інших (наприклад, почавши у 1992 році з першого фонду, де обсяг державної участі становив 3 млн дол., Ізраїль має сьогодні 87 приватних та державним фондів із загальним обсягом більше 6 млрд дол.). У результаті буде створено умови для розвитку науково-технічного та інноваційного підприємництва, а також запущено механізми, що залучають небюджетні кошти в наукомісткі інноваційні проекти.

З метою демонстрації державою політики, що дійсно спрямована на розвиток вен-

чурної індустрії в Україні, прозорості цього процесу, а також для забезпечення умов залучення іноземних інвесторів до створення системи венчурних Фондів в Україні та для запровадження єдиних стандартів та механізмів роботи з ними на найбільш сприятливих умовах, а також виходячи із поточної ситуації в Україні (відсутності позитивної практики існування венчурного капіталу; фактичної відсутності досвіду держави у роботі з венчурним капіталом; фактичної відсутності професійних кадрів; неорієнтованості визначених пріоритетів соціально-економічного розвитку України на світові ринки; відсутності професійних венчурних лобістів) вважається доцільним на цьому етапі створення Агентства з питань розвитку венчурної індустрії. Таке Агентство має керуватися як державними службовцями вищого рангу, так і представниками бізнесу у рівних пропорціях. Очолити таке Агентство має людина, що має практичний досвід у бізнесі. Вважається доречним також запросити до співпраці західних консультантів. Таке Агентство має взяти на

себе, окрім представницьких функцій, питання залучення та роботи з іноземними венчурними капіталістами, аналіз світових ринків та тенденцій їх розвитку. Його консолідуюча роль між державним, приватним секторами та науковим середовищем змогла б дати серйозний поштовх до реалізації проектно-діяльності у сфері розвитку наукомістких галузей та запровадження новітніх технологій в усіх галузях економіки. Також Агентство могло б взяти на себе функцію координатора питань, що пов'язані із режимом експорту портфельних компаній. Використовуючи тісні зв'язки із західними ринками венчурного капіталу, Агентство не лише б сприяло ефективному впровадженню моделі "наука — технологія — виробництво — ринок", а й створювало додаткові можливості для національної економіки щодо її конкурентоздатності.

Однією з перспективних організаційних форм інноваційної діяльності в розвинених країнах є інноваційні фонди некомерційного типу. Ці фонди з'явилися в США в 70-х роках.

Таблиця 1. Заходи державної підтримки розвитку венчурного бізнесу

Заходи державної підтримки розвитку венчурного бізнесу	Характеристика заходу
Створити Державний венчурний фонд	Має здійснювати пряме надання капіталу венчурним фондам та інноваційним підприємствам (у вигляді прямих інвестицій або кредитів під низькі відсотки)
Розробити Концепцію розвитку національної венчурної індустрії	Згідно Концепції головними суб'єктами здійснення державної політики у сфері венчурного капіталу мають бути Державна комісія з регулювання ринку фінансових послуг та Державна комісія регулювання ринку цінних паперів та фондового ринку, які повинні значну увагу та контроль приділяти формуванню та забезпеченню реалізації єдиної державної політики щодо захисту венчурних інвестиційних капіталів і технологій, розвитку та функціонування ринку цінних паперів та їх похідних, обігу акцій на вторинному ринку та сприяти адаптації національного фондового ринку до міжнародних стандартів
Удосконалити національне законодавство з венчурного фінансування	Розробити законодавство щодо малих венчурних фірм та фондів венчурного капіталу, в якому має бути визначено їх юридичний статус та передбачено певні державні гарантії та стимули в їх функціонуванні. Внести корективи до Закону України "Про інститути спільного інвестування", а саме дозволити фізичним особам та страховим компаніям, пенсійним фондам бути учасниками венчурних фондів
Переглянути та запровадити схеми податкового стимулювання інноваційної діяльності	Надання пільг в оподаткуванні лише тим венчурним фондам, які здійснюють фінансування проектів, що відповідають пріоритетним напрямкам та стратегії інноваційного розвитку держави. Розробка програм та механізмів щодо можливостей застосування податкових канікул для малих та середніх венчурних фірм. Створення сприятливої державної політики для венчурного фінансування, зокрема у сфері митного законодавства, як, наприклад, у Великобританії
Запровадити фінансові стимули для інвестування до венчурних фондів, малих і середніх інноваційних підприємств шляхом	Зниження державою венчурних ризиків приватних інвесторів, у тому числі шляхом державних гарантій за кредитами венчурним фондам або новим малим компаніям (наприклад, у Франції — SOFARIS) та сприяння диверсифікації капіталів приватних венчурних фондів шляхом участі державного венчурного фонду в спеціально відібраних проектах. Розробити й упровадження механізму державного страхування кредитів, що надаються ринковими фінансово-кредитними установами під реалізацію інноваційних проектів
Запровадження вторинного ринку сертифікатів венчурних фондів	Через прийняття законопроектів, які регулюють діяльність на фондовому ринку, зокрема, нової редакції Закону України "Про цінні папери і фондовий ринок", Закону України "Про акціонерні товариства"; неюбхідно більше уваги приділяти захисту прав меншоритарних акціонерів і захисту прав інвесторів-фізичних осіб, які інвестували свої кошти у відкриті фонди.
Врегулювання системи захисту інтелектуальної власності українських дослідників та підприємців	Шляхом державної підтримки міжнародних патентів з найбільш перспективних розробок та впровадження ефективнішого захисту наукової інтелектуальної власності від порушень
Створення необхідних умов для розвитку неформального венчурного фінансування	Вкрай важливого на ранніх стадіях розвитку фірм, що вимагає змін цивільного законодавства щодо закріплення прав власності бізнес-ангелів у венчурних проектах. Традиційно бізнес-ангели інвестують малі суми порівняно з венчурними фондами (від 25 до 50 тис. євро), але їх загальні інвестиції в Європі в десятки разів більші за інвестиції інституційного сектору. Країни, які мають досвід створення мереж бізнес-ангелів, стимулюють збільшення інвестицій шляхом забезпечення ретельної перевірки проектів та організації зустрічі сторін.
Розвиток венчурної та інноваційної інфраструктур	Важливими елементами є технопарки, бізнес-інкубатори, центри трансферу технологій та, звичайно, венчурні фонди. Проведення інноваційних конкурсів, експертних рад, венчурних ярмарків національного та регіонального рівня. Створення інформаційної мережі, що дозволить взаємодіяти бізнесу й капіталу, авторам проектів з потенційними інвесторами та сприятиме встановленню між ними партнерських відносин, одержанню всебічної інформації про останні тенденції та перспективи венчурної індустрії, демонстрації можливостей інноваційного бізнесу. Обов'язковою є державна підтримка створення віртуальних інноваційних бізнес-інкубаторів і баз даних щодо ведення інноваційної підприємницької діяльності на базі Інтернет
Створення системи коучинг-центрів з венчурного підприємництва	Завданням коучинг-центрів є підготовка фахівців з венчурного підприємництва та формування Networking, тобто забезпечення високого рівня формальних і неформальних зв'язків представників венчурної індустрії. Ця система сприятиме виникненню нових фінансових інститутів і підтримуючої інфраструктури на загальнодержавному та регіональному рівнях. Для цього необхідно збільшити державне фінансування на підготовку та перекваліфікацію кадрів для інноваційної діяльності державними закладами освіти та налагодити й відпрацювати механізми стажування студентів з інноваційного менеджменту в провідних університетах розвинених країн

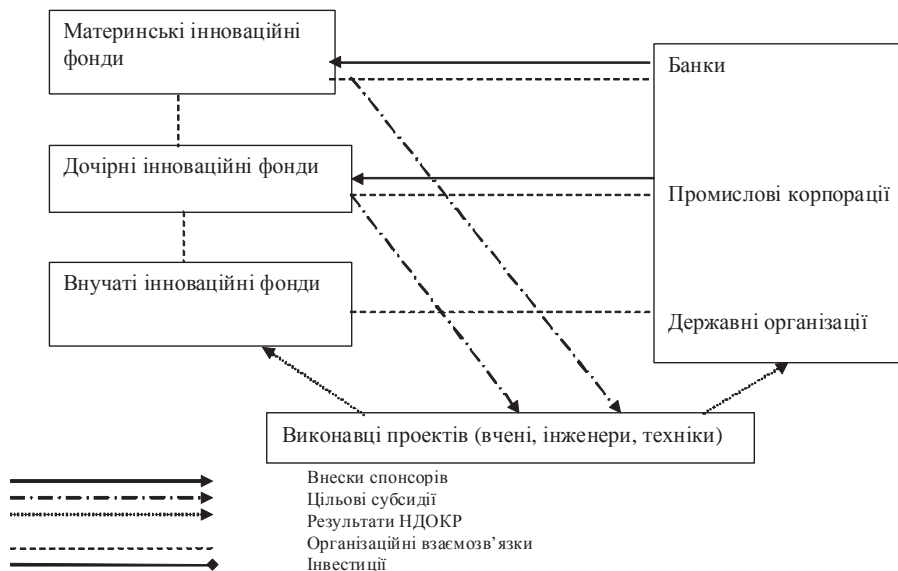

Рис. 1. Загальна схема взаємодії учасників інноваційних фондів

Досвід роботи цих фондів цікавий, по-перше, з позиції взаємодії банків, фондів, венчурних груп, винахідників; по-друге, як нова організаційна форма впровадження інновацій у виробництво; по-третє, як ефективний засіб стимулювання праці вчених, інженерів, техніків.

У діяльності інноваційних фондів беруть участь:

- банки, корпорації, державні організації (у якості засновників);
- консультативно-експертна рада і адміністрація інноваційного фонду;

- незалежні фахівці або групи фахівців, об'єднані у венчурні фірми.

Загальна схема діяльності інноваційних фондів і взаємозв'язку його учасників показана на рис. 1.

Умовно процес створення некомерційних фондів можна розділити на декілька етапів.

Перший етап: банки, промислові корпорації, державні організації передають інноваційному фонду грошові кошти, а також право володіння, користування і розпорядження ними для вирішення актуальних наукових проблем.

Другий етап: за рахунок цих засобів інноваційний фонд привертає широке коло фахівців, розглядає пропоновану тематику наукових робіт, проводить консультативно-експертний відбір кращих з них, субсидує ці роботи.

Третій етап: результати наукових робіт публікуються в науковій літературі, а роботи, що мають практичну значущість, можуть бути реалізовані засновникам, а також зацікавленим споживачам.

Четвертий етап: зацікавлені споживачі вкладають в діючі проекти додаткові засоби на вирішення організаційних, матеріально-технічних, кадрових і інших питань. Це підвищує якість отримуваних результатів і можливість їх практичного впровадження. Додаткові грошові

кошти стають джерелом створення так званих дочірніх філій інноваційного фонду на базі конкретних проектів або програм.

П'ятий етап: розпоряджаючись чужими грошима, але маючи законну можливість привласнювати ці засоби, а також частину прибутку від впровадження власних проектів, виконавці проектів (вчені, інженери, техніки) стають заможними громадянами. По деяких оцінках щорічно в США близько 50 тис. чоловік стають мільонерами з числа виконавців проектів інноваційних фондів. Маючи вільні засоби, виконавці проектів вкладають їх у власні програми. Це звільняє вчених від необхідності пасивного очікування субсидій від материнських і дочірніх фондів. Таким чином формуються "внучаті" інноваційні фонди.

Шостий етап: власники внучатих інноваційних фондів свої особисті тимчасово вільні грошові кошти розміщують не тільки в інноваційні дослідження, але і в державні цінні папери, акції корпорацій, роблять внески в банки. Як слід ці гроші фінансують суспільний інноваційний процес, всі його стадії.

Діяльність інноваційних фондів має ряд особливостей, які відрізняють їх як від комерційних, так і некомерційних організацій. Дані особливості пов'язані з процесами акумуляції грошових коштів, з методами їх використання і контролю, з правами виконавців проектів.

Акумуляція засобів інноваційних фондів здійснюється у вигляді благодійних внесків з боку корпорацій, державних відомств, банків. Ці гроші передаються фондам безоплатно, отже, фонди володіють, користуються і розпоряджаються ними незалежно від спонсорів. Незвичність цього явища полягає в тому, що корпорації, замість того щоб витратити гроші на проведення власними силами необхідних, але дуже ризикованих для них

власних досліджень і розробок, створюють спеціальний громадський інноваційний фонд, який розпоряджається грошима на свій розсуд. Проте, не дивлячись на безоплатний характер пожертвувань, їх вартість не зникає, а навпроти, істотно зростає для суспільства. Інноваційні фонди не мають права використовувати ці гроші як кредитно-фінансові, торговельні чи промислові установи.

ВИСНОВКИ

Таким чином, для становлення і функціонування венчурного підприємництва в Україні необхідно створити індустрію венчурного фінансування, яка б виступала складовою господарського механізму і розвивалась відповідно до потреб інноваційного виробництва. Також слід констатувати, що венчурне фінансування — це важливий інструмент інвестування підприємств, розвиток яких пов'язаний зі значним ризиком з одночасною можливістю отримання великих прибутків; одне з найбільш реальних й доступних джерел фінансування малих високотехнологічних фірм, що займаються розробкою й впровадженням нових прогресивних технологій; надійна й дієва альтернатива позиковому фінансуванню, яка орієнтована не на існуючі, а на майбутні активи компанії, що розвивається; можливість здійснення якісного "стрибка" від ранніх безприбуткових етапів розвитку нової високотехнологічної компанії до рентабельних стадій її життєвого циклу. Тому актуальним завданням держави є створення дієвої індустрії венчурного підприємництва, яке не тільки забезпечить стабілізуючі функції в цілому в країні, але і вплине на формування інноваційної стратегії підприємств.

Література:

1. Стан розвитку організаційних форм венчурного підприємництва і його інфраструктури в країнах світу та в Україні / Зінченко О.П., Ільчук В.П., Радзівська Л.Ф. та ін. — К.: НДІСЕП, 2004. — 80 с.
 2. Фолом'єв А.Н., Каржаєв А.Т. К вопросу о концепции национальной системы венчурного инвестирования // Экономист. — 2001. — № 10. — С. 27—34.
 3. Зінченко О.П., Ільчук В.П. Шляхи розвитку позабюджетного фінансування інноваційно-технологічних проектів в науково-технічній сфері // Столичний регіон. — 2004. — № 2.
 4. Ільчук В.П., Тяпкіна Л.О. Венчурне підприємництво як запорука технологічного розвитку // Столичний регіон. — 2004. — № 4.
 5. Досвід та проблеми формування інноваційно-технологічних об'єднань, орієнтованих на випуск наукомісткої продукції / Зінченко О.П., Ільчук В.П., Радзівська Л.Ф. та ін. — К.: НДІСЕП, УкрІНТЕІ, 2004. — 79 с.
- Стаття надійшла до редакції 09.01.2009 р.